

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І БІЗНЕСУ В
ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

Збірник матеріалів Міжнародної
науково-практичної конференції

20 травня 2020 року
м. Тернопіль

УДК 330.1:657.4:336.02:332.142.4

Редакційна колегія: Пуцентейло П.Р., д.е.н., професор (відп. за випуск)
Бруханський Р.Ф., д.е.н., професор
Чорна Н.П., д.е.н., професор
Белова І.М., к.е.н., доцент
Гуменюк О.О., к.е.н., доцент
Завитій О.П., к.е.н., доцент
Спільник І.В., к.е.н., доцент

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Тернопільського національного економічного університету
(протокол № 9 від 27 травня 2020 року).*

Перспективи розвитку науки і бізнесу в глобальному середовищі : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [Тернопіль, 20 травня 2020 р.]. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2020. 224 с.

ISBN 978-617-7793-31-0

Збірник містить наукові доповіді Міжнародної науково-практичної конференції “Перспективи розвитку науки і бізнесу в глобальному середовищі” (м. Тернопіль, 20 травня 2020 р.), з актуальних питань функціонування сучасної економічної науки. Обґрунтовано основні напрями, тенденції і перспективи розвитку науки, бізнесу, суспільства в сучасному глобальному середовищі.

УДК 330.1:657.4:336.02:332.142.4

ISBN 978-617-7793-31-0

© THEU, 2020

*Редакційна колегія може не поділяти думку автора.
Відповідальність за добір і викладення
наукових матеріалів доповідей несуть автори.*

Сергій ШЕВЧУК

аспірант кафедри обліку та економіко-правового
забезпечення агропромислового бізнесу
Тернопільський національний економічний університет

Андрій ПАЛАШ

аспірант кафедри обліку та економіко-правового
забезпечення агропромислового бізнесу
Тернопільський національний економічний університет

Олег ЦИМБАЛІСТІЙ

аспірант кафедри обліку та економіко-правового
забезпечення агропромислового бізнесу
Тернопільський національний економічний університет

СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ БЛОКЧЕЙН

Логічний зміст терміну «блокчейн» генерується двома елементами: «block – блок, брила, колода» і «chain – ланцюг, зв'язок, мережа». Тобто блокчейн – це з'єднані в мережі блоки, генеровані у певній послідовності. З концептуальної позиції кожен блок мережі містить інформацію про виконану операцію.

Суперечки до недоцільності, ризикованості, недоліки використання технології блокчейн набувають все більшого поширення як і хвалебні оди на його честь.

Незважаючи на невизначеність ринку, блокчейн-технології, сприяють використанню додаткових переваг у веденні бізнесу [1].

Блокчейн-технології працюють у вимірі, який не є фізичним, він може існувати лише в цифровому форматі, тому внаслідок процесів первинного розміщення віртуальних активів може стати новітнім фінансовим інструментом, якого вкрай потребує сучасне суспільство, завдяки чому відкриваються нові можливості для бізнесу, зростає ділова активність [2, с. 384].

Суб'єкти господарювання, які працюють з криптоактивами, повинні усвідомлювати відповідальність за контроль над власним середовищем, оцінювати та реагувати на нові ризики у своїх процесах, пов'язані з блокчейн-технологіями, а також з належною ретельністю й аналізом здійснювати заходи для забезпечення того, щоб відповідними засобами контролю володіла сервісна організація [3, с. 154].

Основними рисами блокчейну є: 1) децентралізація, тобто відсутність головного сервера; 2) безмежність – блокчейн не володіє циклічним змістом, тому доповнювати його новими блоками інформації можна безмежно; 3) прозорість – всі проведені операції вписуються в єдиний ланцюг, при цьому ідентифікувати їх може кожен, а от змінити – ніхто; 4) надійність, яка полягає в неможливості змін показників або ж утилізації їх частини із загальної послідовної мережі [4, с. 52].

Криптовалюта у якості основного суміжного елемента блокчейну, у загальному вимірі є цифровими грошима, створеними за унікальним кодом, випуск і облік яких у формі цифрових записів про транзакції відбувається із застосуванням криптографії.

За альтернативним поглядом, криптовалюта – це токен-записи в реєстрі, розподіленому у блокчейн-ланцюгу в децентралізованих консенсусних базах даних, які називаються CRYPTO курсами, оскільки процес консенсусу (підтвердження) забезпечується не третіми особами (посередниками, довірцями), а надійною криптографією, математикою [5, с. 100]. З позицій бухгалтерської науки криптовалюта – потенційний об'єкт обліку. У діяльності підприємства можуть мати місце факти господарського життя, внаслідок яких воно стане власником або розпорядником нефіатних (електронних, криптовалютних) грошей [5, с. 101].

За результатами досліджень вітчизняних науковців, типовими сферами суспільних відносин, які вимагають правового регулювання, в рамках блокчейну як типового атрибуту цифрової економіки є: сфера виробництва: lean production, або «ощадливе виробництво» за рахунок автоматизованого збору, аналізу і обробки показників в децентралізованих системах будьякого рівня (сільське господарство, будівництво, виробництво товарів і послуг); інноваційні методи управління проектами (Agile, Scrum, Kanban, PRINCE2 і ін.); управління ланцюгами постачання й автоматизація документообігу на основі технологій «блокчейн» (blockchain); сфера фінансового обігу: здійснення електронних розрахунків;

використання криптовалют; ICO (Initial Coin Offering) або первинне розміщення токенів; сфера електронної торгівлі: рекламування товарів і послуг із застосуванням технологій аналізу «великих масивів даних» (big data), застосування галузевих агрегаторів в сфері реалізації товарів (AliExpress, Amazon, Uber, Airbnb) та ін. [6, с. 111].

Не дивлячись на значні ризики імплементації блокчейну, вважаємо прийнятним виділити наступний спектр потенційних сфер його практичного застосування: криптовалюта (оскільки блокчейн з'явився одночасно біткоіном, тому вважаємо логічним визнати, що ця технологія використовуватиметься у значній кількості нових віртуальних валют, кількість яких з кожним днем все збільшується; банківська сфера (на блокчейн-технологію орієнтується більшість прогресивних банків, оскільки її впровадження у сферу банківських послуг прискорює проведення транзакцій і зміцнює їх безпечність, окремі банки уже використовують блокчейн-технологію у різних напрямках: а) кредитному (наприклад, іспанський банк BBVA використав приватний блокчейн для того, щоб вести переговори і координувати процедуру видачі кредиту, що в кінцевому результаті дозволило зареєструвати договір на платформі Blockchain Ethereum); б) інфраструктурному (наприклад, iVEDiX і група банків ввели рішення на основі блокчейн, що дозволило підприємцям отримати кращий доступ до банківських послуг, у перспективі це рішення допоможе отримати кращий доступ до банківських послуг за рахунок можливості доступу до електронних грошей і електронного банкінгу будь-якій людині зі смартфоном); в) конкурентному (наприклад, у боротьбі з конкурентами фінансовий холдинг JPMorgan створив власну міжбанківську інформаційну мережу, побудовану на базі технології блокчейн, яка окрім, власне, боротьби з небанківськими конкурентами, дозволяє зменшити затримки у платежах; г) робота з готівкою (наприклад, Bank of America готовий запатентувати систему, засновану на блокчейн-технології, яка сприяє поліпшенню процесу обробки готівки); д) електронні платежі (наприклад, Mastercard запатентувала модель, спроможну підтримувати різні види блокчейнів і здійснювати операції в декількох криптовалютах, тобто тримати на одній блокчейн-платформі інформацію про різні типи транзакцій з віртуальними валютами); телефонія (наприклад, на блокчейн-самміті, проведеному в Індії, здійснено перший дзвінок пристрем XPhone за допомогою технології блокчейн) і т.д.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів від 17.01.2018 № 67-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>.
2. Brukhanskyi R., Spilnyk I. Cryptographic Objects in the Accounting System. Proceedings of 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2019, pp. 384-387.
3. Бруханський Р. Ф., Спільник І. В. Криптоактиви у системі бухгалтерського обліку та звітності. Проблеми економіки № 2 (40), 2019. С.145-156. DOI: 10.32983/2222-0712-2019-2-145-156.
4. Бруханський Р. Ф. Блокчейн vs розподілений реєстр / Цифрова економіка: тренди та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [м. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р.] / ред. кол.: П. Р. Пуцентейло, Б. О. Язлюк, Р. Ф. Бруханський [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С. 51-53.
5. Палюх М. С., Спільник І. В. Криптовалюта як потенційний об'єкт обліку: сутність, властивості, перспективи // Цифрова економіка: тренди та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [м. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 99-102
6. Пуцентейло П. Р. Цифрова економіка як новітня парадигма реконструкції традиційної економіки / Цифрова економіка: тренди та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [м. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р.]. Тернопіль: ТНЕУ. 2018. С. 109-112.